

Módl się i pracuj, a będziesz szczęśliwy.

N° 27.

Kościan dnia 3 Lipca

1862.

RELIGJA.

Męczeństwo Felicyty i siedmiu jej synów.

(10 Lipca.)

W 150 lat po Narodzeniu Pańskim był Cesarzem Rzymskim bezbożny Antonin, zagorzały nieprzyjaciel Chrześcijan. Ten się dowiedział, że w Rzymie jest wdowa Felicyta, która miała siedmiu synów i wszystkich wyewiczyła w cnotach chrześcijańskich. Wezwał Starostę Publjusza, i nakazał mu, aby zmusił tę rodzinę do złożenia ofiar bożyszczom.

Publusz zawołał przed siebie Felicytę, i nakłaniał ją najpierw grzecznie, a potem groził jej karą.

Nie spodziewaj się, odrzekła mu stanowczo, aby Felicyta zapomniała to, co winna Bogu swojemu. Bóg, którego w sercu mojem noszę, umocni mnie że zwyciężę.

Nędzna! odpowie Publusz, kiedy ci śmierć taka miła, to idź i umieraj, ale na co dzieciom chcesz odebrać to życie, któreś jim dała?

Dzieci moje odrzekła, żyć będą wiecznie z Jezusem Chrystusem, jeżeli mu pozostaną wiernymi, a zginą na wieki, jeżeli złożą ofiary bałwanom. —

Nazajutrz znów stawił przed siebie Felicytę i siedmiu jej synów i rzekł do niej łagodnie: Miej litość nad swemi dziećmi, tak są młode, i mogą najpierwszych dostąpić godności.

Ale Felicyta nie dała się obalamować i śmiało odpowiedziała: Litość twoja jest bezbożna, i zmierza do tego, aby mnie uczynić najokrutniejszą z matek. — Odwróciła się potem do swych synów i zawołała: Widzicie to Niebo tak piękne? Tam was czeka Jezus Chrystus. Trwajcie w tej wierze, a zbawicie dusze wasze. — Za te słowa kazał jej Starosta wyciąć policzek i zgromił ją surowo.

Gdy mu się nie udało nakłonić matki do złożenia ofiar bożyszczom, brał pojedynczo jej synów i chciał ich prozbami i groźbami do tego nakłonić.

Najstarszy z nich January zaraz mu odpowiedział: To co mi radzisz, sprzeciwia się rozumowi, i spodziewam się, że Pan Jezus uchroni mię od takiej bezbożności. — Starosta kazał mu za to szarpać ciało różgami, poczem wrzucił go do więzienia.

Drugi Feliks także odmówił: Jednemu tylko Bogu niesiemy ofiary, i nigdy nie zapomnimy, cośmy winni Jezusowi Chrystusowi. Chociażbyście

użyli wszystkich okrucieństw, nie wydrzycie nam naszej wiary.

Trzeci Filip tak odpowiedział: ci, którym mam składać ofiary, nie są bogami, bo to tylko są czeze bałwany.

I Sylwjan się nie uląkł, — Starosta drzał z wściekłości: jak widzę, zawołał, wyrodna matka truje was swemi radami, ale Sylwjan odparł spokojnie: gdybyśmy byli tak słabi, żebyśmy się zachwiali z obawy śmierci, która trwa chwilę tylko, tobyśmy się stali pastwą śmierci, która się nigdy nie skończy. — Starosta rozgniewany kazał go odprowadzić, a na jego miejsce stanął Aleksander.

I Aleksander nie dał się uwieść. Młodzieńcze, odezwał się do niego Starosta, miej litość nad sobą, ocal życie, złóż ofiary, a zasłużysz sobie nałaskę Cesarza. — Aleksander zaś odrzekł: Potężniejszemu ja służę Panu niż Cesarz, bo Jezusowi Chrystusowi. Wyznaję go usty, noszę go w sercu i wielbię go nieustannie. Na młodość nie zważam, bo chcę pozostać wiernym Bogu mojemu.

Gdy przyprowadzono Witalisa rzekł do niego Starosta: Ty masz za wiele rozumu, abyś miał nierozsądnie szukać śmierci. Witalis odpowiedział: Prawda, że Kocham życie, ale właśnie temu czczę jedynie Boga żywego.

Nakoniec stanął ostatni Marcjal, a gdy go nakłaniał Starosta do złożenia ofiar, zawołał: gdybyś ty wiedział, jak wielkie męki zgotowane są tym, co bałwanom cześć oddają! Albo wierzcie, że Jesus Chrystus jest prawdziwym Bogiem, albo drzyjcie przed karami, które was czekają.

Starosta Publusz widzi, że jich nie przezwycięży, kazał jich ochłostać, a całą tę sprawę odesłał do Cesarza.

Odczytawszy Cesarz badania zaraz zawyrokował, i według tego wyroku January został zabity dyscypliną, która miała na końcu przymocowane kule ołowiane. — Feliks i Filip pod maczugą Bogu swe dusze oddali. — Sylwjan został głową na dół wrzucony do przepaści. — Aleksander, Witalis i Marcjal jako najmłodsi, zostali ścięci. — I Matka Felicyta w cztery miesiące ścięta poszła za dziećmi swojemi chwalić Pana, że dodał jej siły, i połączyła się z nimi tam, gdzie Bóg otrze wszelką łzę z oczu naszych, i już więcej ani śmierci, ani smutku, ni boleści nie będzie. —

GOSPODARSTWO.

Użytki z jałowcu.

Jałowiec toć już zna każdy, ale nie każdy zna jego własności; nie każdy wie, że wszystko u niego, i liście, żywica, jagody drzewo i korzenie, a nawet i na nim rosnące grzyby służą nam na pożytek. Dla tego pokrótce to wam opiszemy, co wam z niego może być pożyteczne:

1. Listków kołczytych z jałowcu używać można do kadzenia, aby z izby niezdrowe wypędzić powietrze.
2. Naczynia do mleka wypłukują dobre gospodynie wodą warzoną z jałowcem, przez co naczynia utrzymują się w czystości, i masło nabierze dobrego smaku. Dla tego też
3. z drzewa jałowcowego robią naczynia do nabiału.
4. Ciepły napój, który się dojnym krowom daje, zaprawia się wodą jałowcową, bo od tego krowy lepiej doją.

5. Jagody jałowcowe ususzone i upalone a używane jako kawa mają własność rozswalniania; — dobre dla tych co cierpią na kamień lub suche bóle.
6. Wiórki z korzenia młodego jałowcu, oraz z drzewa ususzonego, używane jako herbata pomagają na słabości piersiowe.
7. Jałowiec wyborny jest także do wędzenia mięsa.
8. Młode wyrostki odcięte służą nam na laski i biczyska.

Oprócz tego każdy zna jałowcowe piwo, które jest smaczne i zdrowe. Dla tylu zalet nie trzeba jałowcu występiać, ale przeciwnie trzeba go sadzić na miedzach, a szczególnie w ogrodach jako żywe płoty, które co do gęstości i piękności wszystkie inne przewyższają. Przez to dwa naraz osiągniemy pożytki, będziemy mieli jałowiec i tanie a trwałe płoty. —

Sposób odstraszenia ptaków od owocu.

Doświadczenie nauczyło, że opasawszy w kilkunastu miejscach drzewo wiśniowe z owocami i liśćmi grubą nicią błękitnego koloru odstraszysz tém ptaki, albowiem tego się tak ptaki boją, że ani nie usiądą na takiem drzewie, i ani nie dotkną się owocu. A cóż czy nie łatwy i nie tani sposób?

Ksiądz Augustyn Kordecki.

(Obrona Częstochowy.)

(Ciąg dalszy.)

Rano dnia 1 Listopada 1055 roku Przeor Ksiądz Augustyn Kordecki siedział w swój celi, odmawiał pacierze, gdy do niej zapukano. Dozwolił wniknąć, i wszedł też Ksiądz Piotr Lassota zakonnik z kilku listami, ucałował rękę przełożonego i oddał mu je z twarzą strapioną. Przeor spojrzął na nie, nie spieszył z rozpieczętowaniem i usiadł.

Był to człowiek w średnich latach, wzrostu miernego, ale miał silną duszę, charakter nieugięty i rozum jasny. Dobroduszną łagodność łączyła się z męstwem i wytrwałością. Siwe źrenice bystro spoglądały, czoło miało szerokie, usta rumiane, a na nich czę-

sto igrał uśmiech łagodny. Takim był Ksiądz Kordecki, postać poważna z siwiejącym włosem i długą na piersi spływającą brodą; — lecz ktoby go widział na modlitwie, nie poznałby może, tak go zmieniało podniesienie ducha ku Bogu, tak rozjaśniało się i świetniało oblicze jego. Inny to naówczas był człowiek. — Wielką pokorę umiał połączyć z powagą zwierzchnika, — nikt w nim dumy nie spotrzegł, a na widok jego uchylały się głowy; — dość było, by przemówił, wnet ciągnął serca ku sobie, uginał twarde, miękcył zatwardziały, rozbrajał gniewnych, niejednego nawrócił.

Rodzice Kordeckiego byli to ubodzy wieśniacy z Iwanowic w Kaliskiem, wychował się wśród ludu, na roli, i dopiero w 30 roku został zakonnikiem. Tu syn kmiecy rychło wygórował pobożnością i rozumem, bracia postawili go na czele. Przeorem w Oporowie i Pińczowie naprzód, następnie na Jasnógórze przełożonym został, teraz już powtórnie; a na świeczniku stojąc jaśniał coraz gęstszym płomieniem cnót i zasługi.

Takim był Ks. Kordecki.

Ślachta zjeżdża się na radę, i przybył także pan Bogdański i Jackowski, a gdy myślano o poddaniu się Szwedom, Ks. Kordecki powstał z krzesła, ale groźny jak prorok, jak natchniony zawołał: Podda się kraj cały, podda się mówicie! Nie! nie! Bóg tego nie dopuści, i nie cały kraj wyprze się swojego pana, bo Częstochowa zostanie i wytrwa przy Janie Kazimierzcu.

Jak to? zdumiony podchwycił pan Paweł, gdyby Szwedzi nadesli, co łatwo być może, czy będziecie się bronić?

Będziemy, odparł Przeor spokojnie, tak jest z pomocą Bożą będziemy się bronić i obronimy się.

Całej sile Szwedzkiej? dodał Jackowski; wojsku, artylerji, żołnierzom i wodzom starym i wytrwałym?

Najlepszy żołnierz Pan Bóg, kochany Panie Stefanie, odpowiedział Przeor, — z Nim idąc nie zlekniemy się potęgi Szwedów. Tak jest, jeżeli mi Bóg życia dozwoli, ani S. Obrazu ani Jasnógóry nie oddam w ręce heretyków; zagrzebiemy się raczej w jej gruzach

Dnia 3 Listopada zwołał Przeór braci do wielkiej sali na radę, czy Obraz zostawić lub czy ukryć w bezpiecznym miejscu, bo bronić się musimy powiada, i będziemy do ostatniej kropli krwi, winni będąc przelać ją tutaj za Boga naszego i wiarę, za wierność królowi poprzysiężoną.

Gdy jedni mówili za zostawieniem Obrazu, drudzy za ukryciem go, Piotr Lassota mówił, że nie mnicha jest rzeczą walczyć i krew przelewać, jemu dostała się modlitwa, rozmyślanie, rozmowa z Bogiem i pokuta; — miecz nie powinien dotknąć rąk zakonnika. I dla tego radził zabrać Obraz i schronić się do Głogowa, a skarby zostawić ludziom, co do nich przywiązuja cenę.

Na te słowa Przeór powstał i rzekł: na to zdanie zgodzić się nie mogę. Zakonnik w potrzebie walczyć i bronić świętości powinien, a nie poddawać się nieprzyjacielowi wiary; mamy tego wiele przykładów. Przystęgaliśmy wszyscy jako obywatele kraju naszego na wierność królowi Janowi Kazimierzowi, nie godzi się nam łamać i lekceważyć przysięgi. Święty to obraz, święty to stół, i nim przez wieki uswiecona Jasna Góra dla nas drogą być powinna. Tu walczyć, tu stać, i tu jeżeli wola Boża, zginąć nam przystojsi. —

Na Czwartek Ks. Kordecki uroczyste zapowiedział Nabożeństwo przed Ołtarzem Najśw. Orędowniczki. Gorące były modły wszystkich, jak zwykle w chwili niebezpieczeństwa, jedni krzyżem leżeli, drudzy klęczeli w pokorze, a wśród ciszy wznosił się głos zakonników, śpiew chwały; — dzwony biły radośnie, muzyka brzmiała, kadzidła kłęby leciały pod sklepienia. — Wtém Przeór wszedł na kazalnicę, pomodlił się i odezwał słowami Pisma Ś: Lepiej jest, abyśmy umarli na wojnie, niż abyśmy patrzeli na złe ludu naszego i świętych. A

jako będzie wola na niebie, tak się niechaj stanie. — Natchniony kapłan zagrzął oziębłych, i nadzieja napelniła serca wszystkich. — Po Mszy, nastąpiły Suplikacje: Ś. Boże, Ś. Mocny, Ś. a Nieśmiertelny! zmiłuj się nad nami! — Kapłan wziął z Ołtarza Najśw. Sakrament, rozstąpił się lud, panowie Zamojski i Piotr Czarniecki ujęli celebrującego pod ręce, i procesja poszła ku drzwiom kościelnym. Tak w powolnym pochodzie ze śpiewem wśród bicia dzwonów do koła obniesiono Przenajśw. Sakrament, ... a na cmentarzu działa, kupy broni, kul i bomb. —

Jeszcze się nie skończyła procesja, gdy nagle wszystek lud zastanowił się spoglądając w stronę Częstochówki. — Wojsko Szwedzkie jakby mrowisko ruchome porczytało się rojzić. Na ten widok krzyk się wyrwał z piersi wszystkich, wszyscy pokłękli, ... a Kordecki zaśpiewał: Przed oczy Twoje Panie! — Orszak z tą pieśnią wśród bicia dzwonów powoli wsunął się do kościoła, gdzie się Nabożeństwo dokończyło.

Tymczasem obronę Częstochowy powierzono Miecznikowi Stefanowi Zamojskiemu i Panu Piotrowi Czarnieckiemu, którzy szalenie się bronią przeciw Szwedom, a nawet w wycieczkach trzepią jich bez litości, ale to już zostawmy na przyszły raz. —

Od Redakcji.

Walek Buczak. Drugie pisanie dobre, ale na jeden raz za długie, trzeba je będzie rozdzielić.

J.P. F. Ch. z K. Początek wyborny; ale cała ta powieść sprzeciwia się zasadom prawa, i dla tego umieścić jej nie możemy. Co się zaś tyczy deszczu i rynnny w Podróżnym nie podobna nam tego zrozumieć! — Dziękuję za przyrzeczenie i prosim o dotrzymanie słowa. —

SZKOŁKA NIEDZIELNA wychodzi co tydzień pół arkusza. Wszystkie poczty w Król. Pruskim i Austrjackim przyjmują przedpłatę 1½ Zł. pol. ćwierrocznie. Uwzględniając brak monety brzęczącej w Austrii Redakcja przyjmuje przedpłatę i w papierach, ale natenczas wynosi Szkołka z przesyłką rocznie 3 Ryńskie W. A. — Listy do Redakcji prosim frankować. — Eksemplarze dawniejsze są jeszcze w zapasie.